

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for Sealyham Terrier

1

Versjon 1

Gyldig 01.10.2019

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning	4
Generelt.....	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	4
Overordnet mål for rasen.....	4
Rasens populasjon	5
Populasjonsstørrelse.....	5
Gjennomsnittlig kullstørrelse.....	5
Effektiv populasjonsstørrelse	5
Innavlsgrad	6
Bruk av avlsdyr.....	6
Innhenting av avlsmateriale fra andre land.....	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	6
Prioritering og strategi for å nå målene	6
Helse.....	6
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	6
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	6
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	8
Mentalitet og bruksegenskaper	8
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	8
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	8
Prioritering og strategi for å nå målene	8
Atferd	8
Atferdsproblemer	8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	8
Prioritering og strategi for å nå målene	8
Eksteriør	9
Eksteriørbedømmelser.....	9
Overdrevne eksteriørtrekk.....	9
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	9
Prioritering og strategi for å nå målene	9

RAS for Sealyham Terrier

Oppsummering.....	9
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	9
Plan for videre arbeid i klubben.....	9

Innledning

Formål

Enhver oppdretters intensjon er å avle friske og sunne hunder med rasetyrisk mentalitet og eksteriør.

Men, hvordan skal vi komme dit?

Hvordan kan vi definere hva som er målet med rasen, hva som skal prioriteres, og veien til et vellykket avlsprogram?

Hvordan kan vi sikre at kunnskapen når alle som er involvert i oppdrett av rasen vår?

Disse spørsmålene danner grunnlaget for utformingen av dette dokumentet.

NKK har en avlspolitikk hvor det er hver oppdretters ansvar å holde seg orientert.

Imidlertid er dette vanligvis generelt, og det tar ikke hensyn til de problemstillinger som er spesifikke for vår rase.

NKK's avl politikk begynner med dette avsnittet :

« NKKs formålsparagraf (§1-2) lyder: NKK har til formål å ivareta hundens og hundeholdets interesser i Norge, samt å bidra til å fremme positive aktiviteter med hund og utviklingen av den enkelte hunderase. NKK skal også arbeide for etisk og praktisk riktig behandling av hunder, og for at avl av hunder skjer i ønsket retning, både når det gjelder rasestandard og rasenes sunnhet.»

Vår oppgave med RAS, med et så lite antall hunder i Norge, blir mer generelt.

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Rasen har fått sitt navn fra godset Sealyham som ligger i Pembrokeshire, mellom Haverfordwest og Fishguard Harbour i Wales.

Godsets daværende eier, kaptein John Owen Tucker Edwards, var en meget jaktinteressert herre, og omkring 1840 ville han utvikle sin egen rase, da han ikke var fornøyd med jaktegenskapene til de lokale terrierrasene.

Han begynte sitt avlsarbeid, for å få frem ekstrem skarphet, jaktlyst, mot og styrke. Den skulle kunne brukes til det meste, ta seg frem i tornekraut og steinrøys, ta rotter og andre gnagere. Den skulle også være hihund, jage rev og grevling, og fikk derfor ikke være for stor. Den skulle også ha et kraftig kjeveparti.

Videre skulle den være hvit, lavbent med stri pels, kvikk og modig, samt være trofast mot sin eier. Dette arbeidet tok bortimot 40 år.

Hvilke raser som er benyttet, ved man ikke med sikkerhet. I traktene fantes den gang en lokal terrier, Cheshire Terrier som man mener var med å danne grunnlaget for

rasen sammen med Dandie Dinmont Terrier. Welsh Corgie, Bull Terrier, West Highland White Terrier og Ruhåret Fox Terrier ble også brukt.

Valpene ble trent på å drepe rotter og ved ettårs alder ble de trent på villkatter og ildere. De som vegret seg for å ta villkatter, ble avlivet omgående, om den var så heldig å overleve møte med fienden. Så det var en hard utvelgelse av avlsdyrene.

Utseende var ikke så viktig for kaptein Edwards, bare de var hvite og ikke ble forvekslet med rev og grevling når de kom ut av hiet.

Kaptein Edwards døde i 1891, 81 år gammel og hans datter Mrs. Victor Higgon fortsatte å bo på Sealyham House og hun fortsatte farens arbeid med rasen.

Hun ble valgt til formann for The Sealyham Terrier Club, da den ble startet i 1908.

The Sealyham Terrier Club startet arbeidet med standarden for rasen, og denne ble godkjent av The Kennel Club i 1910.

På det tidspunkt hadde rasens utseende endret seg mye, fra kaptein Edwards ideal.

Etter hvert kom det flere oppdrettere til, og arbeidet med å få frem en mer homogen type som i tillegg var pen å se på, gikk fremover.

Rasen var meget populær i England i 1920 årene.

De første Sealyham Terrierne ble importert til Norge i 1921-1922.

Overordnet mål for rasen

Målet er å få frem sunne friske individer av god kvalitet og god mentalitet, så nært opp til rasestandard som mulig.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Antall registrerte valper

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
3	5	3	5	2	0	3	0	0	5

Gjennomsnittlig kullstørrelse

2,6 valper pr år.

Effektiv populasjonsstørrelse

Antallet burde vært noe høyere.

Innavlsgrad

Den har lagt under 3% de siste ti år.

Bruk av avlsdyr

Grunnet liten populasjon, settes det store krav til oppdretter ved bruk av avlsdyr.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Grunnet liten populasjon, må man hente inn avlsmateriale fra andre land.

Rasen har heller ikke stor populasjon i andre land.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Sunne og friske hunder opp mot rasestandard.

Prioritering og strategi for å nå målene

Planlegging av kull, må gå ut fra bevaring av rasen med så lav inneavlsgrad som mulig.

Det er viktig med samarbeid med oppdrettere av rasen i andre land.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Helsesituasjonen i rasen er relativt god.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Skiveprolaps.

Skiveprolaps (ryggproblemer) var tidligere et større problem for rasen, enn det er i dag.

Det ble anslått på 90-tallet at opp til 25 % av individene led av prolaps, og mange måtte avlives.

Sealyhammen har i dag ikke mer ryggproblemer, enn man kan forvente av en kortbent rase.

Døvhhet.

Medfødt døvhhet forekommer hos Sealyham som i de fleste andre raser med overveiende hvit pelsfarge.

Kan være vanskelig å oppdage, og kan i enkelte tilfeller kun gjelde det ene øret.

Totalt retinadysplasi.

Retinadysplasi (RD) er en medfødt misdannelse i netthinnen, retina.

Hos Sealyhams er det en mer alvorlig form av sykdommen, kalt Total RD.

Misdannelse er så alvorlig at en oppdretter ikke kan unngå å se at valpen er blind.

Øyet er vanligvis mindre enn normalt , pekende utover , eller pendle med raske sideveis bevegelser. Pupillen er synlig grå - hvite striper og hornhinnen kan være brun flekkete . Sykdommen er genetisk og enkel autosomal ressesiv, dvs begge foreldrene må være bærere.

Den siste gangen en RD- kull ble født i Sverige var i 1981.

Sykdommen har ikke vært registrert i Norge de siste tredve år.

Linseluxasjon.

Ved linseluxasjon løsner øyets linse fra de fine trådene som holder den på plass bak regnbuehinnen.

Arvegangen av denne sykdommen er ikke helt utredet for Sealyhamene.

Vi har sett flere tilfeller i Norge, men vi har nå mulighet til å genteste primær linseluxasjon P.L.L. fra AHT i England. Denne testen bør absolutt bli obligatorisk.

Denne sykdommen er vanskeligere å forutsi, da den først dukker opp hos godt voksne hunder , noe som betyr at oppdretterne ikke er klar over potensielt berørte hunder.

De hunder som får sykdommer, blir blind og får store smerter.

Ingen andre øyesykdommer er blitt rapportert.

Hudproblemer.

Hudproblemer er rasens største problem i dag

Atopi (hud allergi). er de største utfordringer av ulike typer hudproblemer, som kløe, eksem og hudinfeksjoner. Noen tilfeller av Demodex har også blitt rapportert.

Arvegangen vites ikke, men når det gjelder andre raser, så har man konstantert at problemet er genetisk både når det gjelder Atopi og Demodex.

Generelt kan man si at hvite hunderaser er mer utsatt for hudproblemer enn andre.

Men det er fortsatt viktig at berørte individer ikke blir brukt i avl.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Rasen har ikke noe rapportert forekomst.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Sealyhamterrier i Norge er ikke en rase med altfor mange problemer i form av helsestatus .

På grunn av den store innflytelsen ved bruk av utenlandske hunder i avlen, må man være veldig observant på at nye sykdommer kan komme inn.

Det er viktig å ha en åpenhet om sykdommer og defekter. Man skal ikke være for raske med å identifisere eventuelle problemer som genetiske. For å få et nøyaktig bilde av arvelighet av sykdommer, må man ha en oversikt over helsetilstanden til en stor del av hundene.

Prioritering og strategi for å nå målene

Sette seg godt inn i rasens helsetilstand, før man avler videre. Målet må være at hudproblemene og andre sykdomsforekomster minker.

Mentalitet og bruksegenskaper.

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Kjenner ikke til prøver eller tester på Sealyham

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

.Jaktinstinktet er i dag så godt som borte, og det er vi vel egentlig glad for. I England finnes det ennå Sealyhams avlet kun for jakt.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

I Norge er rasen blitt en selskapshund.

Prioritering og strategi for å nå målene

I Norge er rasen blitt en selskapshund.

Atferd

Atferdsproblemer

Dagens Sealyham er en robust glad og vennlig selskapshund med stor personlighet. Den har sine egne meninger om det meste og er som de fleste andre terrierrasene, sta. Den er intelligent, med utpreget humoristisk sans, vennlig av natur, relativt lett lært, hvis den selv vil.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Bevare rasens atferd som den er i dag.

Prioritering og strategi for å nå målene

Avle på sunne rasetypiske individer. Beholde den lave inavlsgraden.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Sealyhamen er enten helvit eller hvit med grå/blå, gule, brune eller grevlingfargete tegninger på hodet og ører. Det er en lavstilt, robust hund med bena godt plantet på jorden, samtidig som den er aktiv med frie bevegelser. Den skal den være velbalansert med kraftfull substans i lite format og gi inntrykk av en smidig bruksterrier, våken og uredd, men vennlig.

Halsen er forholdsvis lang, kraftig og muskuløs og går over i godt tilbakelagte skuldre. Halen er høyt ansatt. Legger man til kraftig benstamme, rette framben og godt vinklede muskuløse bakben, har man det korrekte bilde av en Sealyham Terrier. Balanse og type er viktig.

Kropp.

Rektangulær, middels lang, aldri kvadratisk, rett rygg, meget fleksibel kropp, godt buete ribben, bredt og dypt bryst som når godt ned mellom forbena.

Hode.

Langstrakt hode, svakt velvet, bredt mellom ørene, kraftig, langt kjeveparti, flate kinn. Skalle og snuteparti skal være i proporsjon med hverandre. Sort nesebrusk Hodet må ikke være grovt.

Ører.

Middels store ører, lett avrundet i spissen, bæres inntil kinnene. Ikke høyt ansatt.

Øyne.

Øyne middels store, mørke runde.

Pels.

Hard og stri dekkpels med værbeskyttende underull.

Overdrevne eksteriørtrekk

Det er for stor variasjon i hundenes type/størrelse ut i fra rasestandarden. En del dommere premierer gjerne en Sealyham som minner om Westie, Skotte eller Hvit Dvergschnauzer. Det er en vesentlige forskjeller mellom rasene, som for eksempel at Sealyhamen skal være rektangulær og lavbent. Myk pels er uønsket.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Få et mer enhetlighetspreg på rasen.

Prioritering og strategi for å nå målene

Avle på rasetypiske gode, sunne og friske individer opp mot rasestandarden.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Få best mulig genetiske variasjoner og forbedre eksteriørmessige feil og mangler.

Plan for videre arbeid med rasen i klubben

Samarbeid oppdrettere i mellom.